

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 19679 posała Rafała Bochenka z 14 września 2026 roku w sprawie zgłoszenia sygnalisty w związku wątpliwymi działaniami dykcji Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1.

Do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wpłynęło w 2025 r. jedno zgłoszenie zewnętrzne naruszenia prawa obejmujące Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, które zostało rozpatrzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. 2024 r. poz. 928) oraz Procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, stanowiącej załącznik do zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 23 grudnia 2024 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie Procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. Urz. MKiDN 2024 poz. 141).

Ad 2.

W chwili obecnej w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau prowadzona jest kontrola Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, której obszarem jest rozliczanie delegacji służbowych oraz użytkowanie samochodów służbowych. Sprawdzeniu podlega okres poczynszony od 2022 r. do 2025 r. Według stanu na 29 września 2026 r. kontrola, prowadzona przez Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli MKiDN, jest w toku. Kontrola ta jest jednym z działań następczych po zakończeniu postępowania wyjaśniającego prowadzonego w MKiDN w sprawie zgłoszenia zewnętrznego naruszenia prawa z 2025 r. obejmującego Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

Ad 3-8.

W ramach prowadzonego w MKiDN postępowania wyjaśniającego na podstawie zgłoszenia zewnętrznego naruszenia prawa zespół wyjaśniający sformułował rekomendacje działań następczych, które zostały zaakceptowane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach działań następczych Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wydał polecenie dokonania zmiany procedur wewnętrznych obowiązujących w muzeum. Muzeum dokonało zmian procedur i przekazało do MKiDN informacje na ten temat 9 czerwca 2026 r.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie www.gov.pl/kultura/bip w zakładce Polityka przetwarzania danych osobowych.

Identyfikator dokumentu: 2604115.11660476.11040770

+48 22 42 10 100
esp@kultura.gov.pl
www.gov.pl/kultura

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15
00-071 Warszawa

Drugim działaniem następczym, na podstawie decyzji Ministra, było przeprowadzenie przez Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli MKiDN kontroli w Muzeum.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów dane osobowe sygnalisty, pozwalające na ustalenie jego tożsamości, nie podlegają ujawnieniu nieupoważnionym osobom, chyba że za wyraźną zgodą sygnalisty. Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o ochronie sygnalistów przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w związku z postępowaniami wyjaśniającymi prowadzonymi przez organy publiczne lub postępowaniami przygotowawczymi lub sądowymi prowadzonymi przez sądy, w tym w celu zagwarantowania prawa do obrony przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie.

Istotne znaczenie ma art. 8 ust. 8 ustawy o ochronie sygnalistów, zgodnie z którym dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia lub podjęciem działań następczych oraz dokumenty związane z tym zgłoszeniem są przechowywane przez podmiot prawny oraz organ publiczny przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym przekazano zgłoszenie zewnętrzne do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych lub zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.

Na podstawie art. 8 ust. 9 ustawy o ochronie sygnalistów w przypadku, o którym mowa w ust. 8, organ publiczny usuwa dane osobowe oraz niszczy dokumenty związane ze zgłoszeniem po upływie okresu przechowywania. Ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164) nie stosuje się.

Biorąc pod uwagę fakt, że jedno z działań następczych będących rezultatem postępowania wyjaśniającego dotyczącego zgłoszenia możliwości naruszenia prawa w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau jest w toku, nie ma możliwości rozstrzygnięcia, czy w związku z jego zakończeniem zostaną podjęte dalsze kroki prawne, w szczególności odnoszące się do możliwości popełnienia czynu zabronionego.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów organ publiczny gwarantuje, że procedura przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych i procedura zgłoszeń zewnętrznych oraz związane z przyjmowaniem zgłoszeń przetwarzanie danych osobowych:

- 1) uniemożliwiają uzyskanie dostępu do informacji objętych zgłoszeniem nieupoważnionym osobom;
- 2) zapewniają ochronę poufności tożsamości sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie.

Przepis art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie sygnalistów mówi, że ochrona poufności, o której mowa w ust. 1 pkt 2, dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie.

Należy zaznaczyć, że w przypadku Muzeum Auschwitz-Birkenau dokonano jednego zgłoszenia do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w okresie od momentu wejścia w życie przepisów ustawy o ochronie sygnalistów w 2024 r. Przekazanie większej liczby informacji na temat zgłoszenia rodzi niebezpieczeństwo identyfikacji sygnalisty, jak również osoby, której dotyczyło zgłoszenie, co z kolei oznacza ryzyko narażenia się na odpowiedzialność karną wynikającą z przepisów ustawy o ochronie sygnalistów.

Istotne jest, aby podkreślić, że zasady: ochrony tożsamości sygnalisty i ochrony tożsamości osoby, której dotyczy zgłoszenie, jak również ochrony poufności postępowania wyjaśniającego tworzą fundament systemu przyjmowania zgłoszeń naruszenia prawa w Polsce, dla którego podstawę prawną stanowi ustawa o ochronie sygnalistów.

Przytoczone wyżej przepisy ustawy o ochronie sygnalistów stanowią podstawę do przekazania ograniczonych informacji na temat postępowania wyjaśniającego w sprawie zgłoszenia naruszenia prawa w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. Przekazanie większej liczby informacji oznaczałoby ujawnienie w sposób bezpośredni lub pośredni danych osobowych zarówno sygnalisty, jak również osoby lub osób, których dotyczy zgłoszenie naruszenia prawa.

Odnosząc się do kwestii potencjalnych naruszeń prawa, do których mogło dojść w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, można przekazać następujące informacje dotyczące decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego podjętych w wyniku przeprowadzenia w latach 2025-2026, na podstawie przepisów *Procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następnych w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego*, postępowania wyjaśniającego.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego sformułował na podstawie rekomendacji zespołu wyjaśniającego zalecenia skierowane do Muzeum o następującej treści:

- 1) wprowadzenie wewnętrznych procedur dotyczących:
 - a) wynajmowania mieszkań służbowych,
 - b) użytkowania samochodów służbowych;
- 2) ujednolicenie zasad ustalania wysokości czynszu najmu lokali służbowych;
- 3) zwiększenie systemu kontroli wewnętrznej w zakresie prawidłowości wypełniania dokumentów będący podstawą rozliczania delegacji służbowych i dołączanych dokumentów będących podstawą rozliczenia kosztów delegacji;
- 4) wzmocnienie mechanizmów kontroli zarządczej w obszarze dotyczącym dokonywania wstępnej kontroli wydatków przez głównego księgowego, wynikającej z art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), w tym zwiększenie nadzoru nad prawidłowością merytorycznego i formalnego akceptowania i zatwierdzania dokumentacji finansowo-księgowej zgodnie z art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości;
- 5) zwiększenie systemu kontroli wewnętrznej w zakresie posiadania pełnej dokumentacji odzwierciedlającej proces dokonywania zakupów w trybie zamówień publicznych;
- 6) należy dokonywać łącznego szacowania wartości wszystkich usług cateringowych oraz gastronomicznych planowanych w danym roku budżetowym. Wartość zamówienia musi obejmować sumę wszystkich możliwych do przewidzenia, przy dochowaniu należytej staranności, wydatków na dany typ usługi - bez względu na ich rozproszenie w czasie czy źródło finansowania;
- 7) w sytuacjach wyjątkowych, gdy potrzeba cateringu czy usługi gastronomicznej pojawia się nagle i nie można jej było wcześniej przewidzieć, podmiot może udzielić zamówienia odrębnie. Jednak każde takie działanie musi być poparte np. notatką służbową wyjaśniającą obiektywny brak możliwości wcześniejszego zaplanowania tego wydatku.

Wszystkie zalecenia przekazane do Muzeum zostały wdrożone w terminie do 9 czerwca 2026 r.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wydał ponadto polecenie uwzględnienia w Planie kontroli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na II półrocze 2026 r. kontroli Muzeum Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. Przedmiotem kontroli, jak wspomniano w odpowiedzi na pytanie nr 2, jest obszar rozliczania delegacji służbowych oraz użytkowania samochodów służbowych. Kontroli podlega okres poczynszony od 2022 r. do 2025 r. Według stanu na 29 września 2026 r. kontrola prowadzona przez Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli MKiDN jest w toku.

Ad 9.

Dalsze kroki w przedmiotowej sprawie są uzależnione od rezultatów prowadzonej w chwili obecnej kontroli resortowej w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

Ad 10.

Wyniki przeprowadzonej w Muzeum Auschwitz - Birkenau kontroli zostaną udostępnione w formie wystąpienia pokontrolnego w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pod adresem: <https://www.gov.pl/web/kultura/dzialalnosc-kontrolna> na przełomie października i listopada 2026 r.

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/